

Landsforeningen - We Shall Overcome

WSO-POSTEN 4/2008

Organ for Landsforeningen We Shall Overcome (WSO)

WSO ønsker alle en god høst!

Sommeren er snart over, og styret og alle frivillige i WSO er klare til ny innsats. Det første som står på programmet er **Amaliedagene, 17-22 august**. Vi håper mange har anledning til å delta! Oppdatert program er vedlagt, og sto også på trykk i siste nummer av Søkelyset som dere fikk før sommeren.

Vi vil bruke denne WSO-posten til å informere litt om WSOs arbeid mot tvang. WSO skal være en sterk og tydelig stemme mot tvang og for menneskerettigheter i psykiatrien.

Høring om tvang 29. mai.

I forbindelse med at Venstres stortingsgruppe fremmet et forslag om handlingsplan for å få ned tvangsbruken, og få menneskerettighetene inn i utdanningen av helsepersonell, var WSO høringspart i Helse og Omsorgskomiteen i Stortinget. WSO har sendt inn et høringsnotat som oppsummerer det vi mener er de viktigste tiltakene for å få ned tvangsbruken. Vi hadde også et 15 minutters innlegg under høringen der vi argumenterte for våre synspunkter.

Under følger de viktigste punktene fra høringsnotatet. Hele teksten finner dere på www.wso.no

Vi må redusere muligheten for å bruke tvang i lovgivningen. WSO ønsker å fjerne særlovgivningen (psykisk helsevernloven). At en gruppe mennesker i det norske samfunnet opplever at norsk lov ikke gjelder for dem, og at de har drastisk redusert rettsvern i forhold til frihetsberøvelse og alvorlige inngripen i deres liv (tvungen behandling, medisiner) er ikke akseptabelt.

Slik psykisk helsevernloven står i dag vil det være en betydelig forbedring å fjerne §3.3 behandlingskriteriet. Tvang kan ikke være grunnlagt i behandling, tvang umuliggjør behandling. Grunnlaget for all hjelp må være frivillighet og ønske om hjelp. Vi mener at å fjerne behandlingskriteriet vil være en forbedring, men for å kunne få til dyptgripende endring må hele særlovgivningen fjernes.

Tvangsmedisinering. Dette er en del av tvangen vi ønsker å rette et særskilt fokus mot. Å tvinges til å innta medisiner man ikke ønsker, og som mange opplever som direkte skadelig, er et stort overgrep både fysisk og psykisk. Dette er en form for tvang som kan pågå over svært lang tid, ofte mange år. Også psykiatriske pasienter må ha retten til å bestemme over egen kropp, og egen fremtid.

Psykiatrisk testamente / reservasjonsrett. Vi mener alle burde ha en lovfestet rett til å fraskrive seg psykiatrisk behandling under tvang, inkludert tvangsmedisinering.

Skjult tvang. All tvang dekkes ikke av den offisielle statistikken. Det foregår mye skjult tvang i norsk psykiatri. Pasienter som ikke er på tvangsvedtak, men som allikevel ikke opplever behandlingen som frivillig. Både trusselen om tvang, og ikke minst mangelen på valgmuligheter fører til at opplevd tvang er et enda større problem enn det tvangstallene viser. Det psykiske helsevernet er gjennomsyret av en tankegang som tillater

tvang som behandlingsmetode. Dette er et svært stort problem når det gjelder medisiner. Tvangsmedisinering gjelder mange flere enn de som har vedtak på det. Sterkt press/ trusler om tvang/ mangel på medisinfrie tilbud fører til at mange blir "overtalt" til å ta medisinene uten å ønske det selv, og lide seg gjennom alvorlige bivirkninger. Dette fører etter vår mening ikke til selvstendige mennesker som kan ta valg for sine egne liv.

Medikamentfritt døgntilbud. Det finnes i dag ikke noe medikamentfritt døgn/ akutt tilbud i psykiatrien. For mange pasienter som i perioder trenger støtte og hjelp på døgnbasis er presset/ tvungen i forhold til medisiner et hinder for å søke hjelp. Å kunne tilby behandling uten medisiner til denne gruppen vil kunne forhindre at det ender med tvang og tvangsmedisinering. Dette er et forholdsvis enkelt tiltak, som kan opprettes innenfor den eksisterende lovgivningen. For å gjenopprette tillitt til psykisk helsevern hos denne gruppen, som mange har svært dårlige erfaringer med psykiatrien, vil det å ta bort trusselen om tvang/ tvangsmedisinering være avgjørende. Å fjerne behandlingskriteriet er en måte å gjøre det på.

Tvang, både med og uten vedtak, gjør brukermedvirkning umulig. Brukermedvirkning på alle nivåer er et av målene i opptrappingsplanen.

Vi må også ta et grundig oppgjør med det menneskesynet som råder i psykiatrien. Når mennesker blir redusert til diagnoser og symptomer på sykdom gjør det også noe med menneskesynet til de som er satt til å hjelpe. Dette distanserende menneskesynet gir grobunn for overgrep og krenkelsler. For å få et psykisk helsevern som er i stand til å hjelpe mennesker i krise uten å bruke tvang og begå overgrep og krenkelsler må man ta et oppgjør med hva slag kunnskapsgrunnlag psykiatrisk tenkning og diagnosesystemet egentlig bygger på.

Vi mener at det skal være lik rettsikkerhet for alle. Når det avdekkes alvorlig svikt i rettssikkerheten og menneskerettighetsvernet til psykiatriske pasienter, er dette et problem som vi som samfunn ikke kan være blinde for. Vi har i Norge i dag en gruppe mennesker som opplever å bli forfulgt i sitt eget land, av et system som er satt til å hjelpe og som bruker norsk lovgivning. Dette går utover grunnleggende menneskerettigheter.

Markering mot tvang 19. juni.

I forbindelse med Stortingets behandling av handlingsplan mot tvang og menneskerettigheter inn i undersøkelsen, samlet WSO og LPPs menneskerettighetsutvalg til demonstrasjon foran Stortinget. Aktivister fra forskjellige miljøer deltok, samlet under paroler MOT TVANG OG OVERGREP og FOR MENNESKERETTIGHETER. Markeringen ble lagt merke til på Stortinget, og under diskusjonen i Stortinget senere på dagen ble det bemerket.

Les mer på www.wso.no

Behandlingskriteriet. Høsten 2008 og våren 2009 skal WSO være med i en gruppe som er oppnevnt av Helse og Omsorgsdepartementet for å se på behandlingskriteriet og bruken av tvang. I psykisk helsevernloven er det to kriterier for å bruke tvang, det ene er farekriteriet (hvis pasienten anses å være til fare for seg selv eller andre), det andre er det såkalte behandlingskriteriet. WSO vil gå inn for å fjerne behandlingskriteriet. Selv om WSO først og fremst ønsker å fjerne hele særloven mener vi det vil være et viktig delmål å fjerne det kriteriet som gir rom for langvarig tvangsbruk og tvangsmedisinering uten at det er grunnlagt i akutt fare.

Landsforeningen We Shall Overcome (WSO)
Støtteforening for mennesker i psykiatrien og deres venner
Stiftelsesår: 1968 / Org.nr.: 980 334 597 / Bankkontonr.: 6242.05.31325
Postboks 8817 Youngstorget, 0028 Oslo – besøksadresse: Hasleveien 38, 0571 Oslo
Tlf. 22 35 35 55 – Fax 22 35 25 55 – post@wso.no – www.wso.no
Leder: Mette Ellingsdalen, 908 59 796, mette-el@online.no
Nestleder: Finn Halvorsen, 45023143 finnmhalvorsen@hotmail.com